

[Aksel Larsen.]

før har været indigneret moralsk modstander af.

Nu er jeg ganske vist selv i den situation, at jeg med ruelse må bekende, at jeg ikke kan sige det samme, som jeg sagde i 1948, da vi behandlede det oprindelige forslag til lov om et statspræmieobligationslån. Ved den lejlighed gik jeg ganske vist på mit partis vegne ind for lovforslaget, men udtrykte betænkelighed ved den meget høje rente og de øvrige, meget høje omkostninger, der ville være ved dette statslån. I mellemtiden har renteforholdene forskubbet sig ganske betydeligt, således at den gennemsnitlige renteutgift, staten har på dette lån — hvis jeg ikke husker meget fejl, er den på ca. 3½ pct. — er meget lav i forhold til, hvad man ellers må betale i rente, hvis man vil låne penge. Jeg kan altså ikke gentage mine kritiske bemærkninger fra dengang med hensyn til den høje renteydelse, staten skal svare.

Jeg må erkende, at hvis det lykkes at få dette præmieobligationslån til at løbe videre, enten ved at de nuværende obligationsindehavere beholder deres obligationer, eller ved at disse afsættes til andre, får staten et billigt lån. Men i vort partis stilling til selve lovforslaget er der ingen forandring. Vi er ikke overvældende begejstret for det, men på den anden side vil vi ikke modsætte os det. Det forekommer mig — og her er jeg naturligvis i overensstemmelse med retsforbundets øjeblikkelige stilling — at det må være folks private sag, om de vil købe disse præmieobligationer, og hvis de ikke vil, må de lade være. Regner man det matematisk ud, kan man nok sige, at det er dumt af folk at købe dem, for man har kun en mikroskopisk mulighed for at vinde en større præmie; gennemsnitlig er der kun 3½ pct.s forrentning af pengene, og det er ikke så værst. Det kan være, det er folks spillelidenskab og ønskedrøm om at vinde i lotteriet, der får dem til at købe præmieobligationer. Det kan også være, det er, fordi præmieobligationerne ikke noteres på navn og det derfor er vanskeligt at kontrollere, hvor stor folks formue er, når de har anbragt deres penge i præmieobligationer. Jeg skal ikke udtale mig nærmere om, hvad årsagerne kan være til, at disse præmie-

obligationer har fundet så udmærket aftræk, men vi kan ikke have noget imod, at man forlænger dette præmieobligationslån på de i lovforslaget angivne vilkår, og jeg kan tilsige vor velvillige behandling af lovforslaget.

Finansministeren (Kampmann): Det var jo glædeligt, at der var almindelig tilslutning til forlængelse af præmieobligationslånet. Det vil jeg gerne takke for. Jeg lagde mærke til, at tilslutningen motiveredes lidt forskelligt, og der var betænkeligheder af forskellige grader, og i det omfang man ikke kunne sige noget nedsættende om dette lån, udtalte man sig om en lang række andre ting; men det må jeg tage med, når man i øvrigt konkluderer i, at vi skal forlænge loven. Det takker jeg mange gange for.

Damsgaard: Jeg kan ikke nægte mig selv den fornøjelse at supplere det ærede medlem hr. Aksel Larsens bemærkning om retsforbundets stilling. Det fremstilles nu således, at det var en privatsag, om man ville købe disse obligationer i 1948, men på baggrund af den varme tilslutning, det ærede medlem hr. Niels Andersen gav forslaget, har jeg gjort mig den ulejlighed at se i Folketingstidendes referat fra 1947—48. Da så det lidt anderledes ud, selv om forholdene i øvrigt var de samme. Nu er det jo næsten en dagligdags ting, at retsforbundet giver anledning til undren her i salen ved den totalt ændrede stilling, det indtager til de foreliggende problemer.

Det daværende medlem af tinget hr. Funck Jensen sagde på retsforbundets vegne ved lovforslagets første behandling — jeg synes næsten, vi er nødt til at dokumentere, når der er lejlighed til det, hvilken besynderlig ændring der er sket i retsforbundets stilling; det står i folketingets forhandlinger 1947-48, sp. 3233. —

„Fra retsforbundets side anser vi det foreliggende lovforslag om udstedelse af statspræmieobligationer for et i alle henseender dårligt forslag“.

Der var ingen reservation! Ved lovforslagets anden behandling den 19. marts 1948 — det står sp. 3361 — sagde han videre:

„at det her drejer sig om en lovgivning,